

Viu l'Òpera! **ARIADNE AUF NAXOS, de R. Strauss**

Dissabte, 16 de gener a les 17.30 h. Auditori Cèntric Espai Cultural

Òpera en 2 actes. Duració 3 h 15'. Cantada en alemany. Enregistrada al 2012 en el Festival de Salzburg.

EQUIP CREATIU

Director musical
Director d'escena
Director
Coreografia

Daniel Harding
Sven-Eric Bechtolf
Hannes Rossacher
Heinz Spoerli

Escenografia
Vestuari
Il·luminació

Rolf Glittenberg
Marianne Glittenberg
Jürgen Hoffmann

EQUIP ARTÍSTIC

La Prima Donna / Ariadne
Zerbinetta
El Tenor / Bacchus
El Tenor / Bacchus
Naïad / La Pastora
Dryad / El Pastor
Echo / La cantant
Harlequin
Scaramuccio
Truffaldino
Brighella

Emily Magee
Elena Moșuc
Jonas Kaufmann
Roberto Saccà
Eva Liebau
Marie-Claude Chappuis
Eleonora Buratto
Gabriel Bermúdez
Michael Laurenz
Tobias Kehrer
Martin Mitterrutzner

El Majordom
M. Jourdain
El Compositor
Hofmannsthal
Ottonie / Dorine
Nikoline
Lackey
Baïllarins

Peter Matić
Cornelius Obonya
Thomas Frank
Michael Rotschopf
Regina Fritsch
Stefanie Dvorak
Johannes Lange
Artur Babajanyan, Olexandr Kirichenko,
Sergiy Kirichenko, Tigran Mikayelyan,
Arsen Mehrabyan, Boris Myasnikov,
Flavio Salamanka, Hasan Topcuoglu

centric.elprat.cat

Ajuntament del
Prat de Llobregat

Amb la col·laboració de:

PRESENTACIÓ

“Quan arriba el nou déu, tots ens hi lliurem muts”. Zerbinetta

Ariadne és una princesa que viu ancorada en el seu passat i ni tan sols veu l'amor que passa pel seu costat, mentre que Zerbinetta frivolitza de forma superba sobre les relacions i viu esperant el seu nou déu, immediatament després d'obtenir el favor d'un pretendent. La metàfora que rau és la de l'acceptació del mudable dels nostres sentiments i com l'instint innat de supervivència ens fa adaptar i enfrontar de la millor forma possible les adversitats. La resiliència, mot que avui intentem emprar tot el possible davant els temps incerts, és doncs un dels motors que Strauss utilitza en una obra d'enginyeria musical d'alta volada, junt el formidable dramaturg Hugo von Hofmannsthal.

Malgrat que la dita diu que segones parts mai no van ser bones, *Ariadne auf Naxos* va salvar-se de l'oblit gràcies a una segona oportunitat. Deprés del fracàs de la primera estrena el 1912 a Stuttgart, era part d'una vetllada escènica que incloïa una adaptació del Burgès Gentilhome de Molière, el 1916 es representa per primera vegada amb la forma que la coneixem avui, amb un pròleg i un acte únic. Una òpera que parla de valors que ens igualen i que s'estrenava a Viena al bell mig de la Primera Guerra mundial Strauss torna al món dels mites clàssics després de signar dues de les seves millors pàgines com són *Elektra* (1909) i *Der Rosenkavalier* (1911) (El cavaller de la rosa), i ho fa amb una història original i on podrà desenvolupar el seu mestratge compositiu. La barreja entre el món més quotidià que representa la *troupe* de la *Commedia dell'arte* i els personatges protagonistes de l'*Opera seria* (Ariadne i Bacchus), permeten a Strauss escriure perfils musicals diferenciats, del cant més formal amb àries canòniques com les d'Ariadne a la fantasia de la gran ària per soprano de coloratura de Zerbinetta.

També tornarà el geni muniquès a emprar el recurs dels “papers de pantoló”, fer que una dona, en aquest cas una mezzosoprano interpreti un rol d'home com és el del jove compositor. Si Oktavian és l'enamorat de la mariscalca a *Der Rosenkavalier*, El Compositor caurà encisat per la sensualitat de Zerbinetta. Un personatge que ens recorda també al personatge travestit del Cherubino de “Les bodes de Fígaro” mozartianes i que comparteix amb aquest la ingenuïtat i la sana inconsciència del jove enamoradís.

La trobada entre les dues dones protagonistes és una gran escena sobre el que significa l'amor i el que aquest se'ns porta i ens dóna. Zerbinetta passa de puntetes per temes com el patiment i la renúncia, i al mateix temps vol treure el dol de la vida d'Ariadne, explicant-li com és de lleugera la condició humana, i de l'inútil d'esperar el que no passarà mai. Ariadne de forma estoica es negarà a acceptar que en realitat no és més que una dona abandonada per Teseu i que aquest no tornarà per més que ella ho desitgi.

Però el destí farà que Bacchus només en trepitjar l'illa de Naxos quedi enamorat d'Ariadne i junt amb aquesta experimenti quelcom ignot per ell fins llavors. Ariadna no vol adonar-se'n de la condició del jove déu i creu que ha arribat el moment d'abandonar-se a la mort, però finalment s'abandonarà per fi al sentiment amorós. I és que tots dos oblidaran qui han estat abans per transformar-se tots dos en un mateix sentiment.

Ariadne auf Naxos és per la seua curta durada a més una oportunitat única de gaudir del bo i millor de l'òpera de forma senzilla. Són poques les creacions operístiques on amb tan poca durada hi hagi tants moments d'una bellesa colpidora. La bellesa clàssica i la fantasia de l'Europa somiada de finals del segle XIX van de la mà en aquesta peça meravellosa. Una petita joia.

ARIADNE AUF NAXOS

Viena al segle XVIII. En la casa d'un home molt ric. Els preparatius per l'estrena d'una *opera seria* estan en marxa, la peça es titularà *Ariadne auf Naxos*. El majordom de la casa informa el compositor que una comèdia italiana es representarà immediatament després de l'òpera i abans dels focs d'artifici. El mestre de música afirma que el seu alumne no permetrà tal aberració. A sobre el compositor es quedarà sense assaig general, ja que els músics estan tocant al sopar. Els membres de la companyia teatral i els de l'òpera es coneixen i no triguen a aparèixer els problemes. A més el majordom entrarà per informar a tots que degut a la manca de temps abans dels focs tots dos espectacles hauran de compartir temps i escenari, és a dir, s'hauran de representar alhora. La consternació general aviat donarà pas a reaccions pràctiques. El mestre de dansa suggereix tallar parts de l'òpera. El Mestre de música li indica al seu alumne que potser és bona idea suprimir algun fragment. Zerbinetta per la seva part, reparteix l'argument de l'òpera entre els membres de la seva *troupe*.

Ariadne ha estat abandonada pel seu amant Teseu en l'illa de Naxos, on ara resta la mort. Zerbinetta no hi està d'acord, si més no pensa que Ariadne el que ha de fer és trobar algun amant nou. El compositor s'escandalitza, més encara quan la còmica comença a flirtejar amb ell. El jove però trobarà en la música la seva millor amant i així ho expressarà a la seva ària “Musik ist eine Heiliges Kunst”. Però la seva alegria s'esvanirà en veure la *troupe* de comedians que es disposen a “interpretar” parts de la seva gran obra. El jove compositor marxarà enfurismat i decebut amb el seu Mestre de música.

Introducció

Teseu ha abandonat a la seva dona Ariadne a l'illa de Naxos. Ell, fill d'Atenes, va anar a Creta per tal de matar el Minotaure. La filla del rei Minos, Ariadne, l'ajudarà a sortir del laberint i esdevindrà la seva esposa. En tornar del seu primer viatge, Teseu es desfarà d'Ariadne. L'escena comença amb: Apareix Ariadne sola a la seva cova a Naxos. Tres nimfes plangen el seu fatal destí, abandonada per Teseu que no tornarà. Els comedians des dels laterals de l'escenari dubten si entrar en escena per animar-la, mentre ella recorda el seu estimat Teseu a l'ària “Ein schönes war”. Ara només li queda esperar la mort. Arlequí l'intenta animar, ella l'ignora i només espera que Hermes arribi i la porti cap a un món sense patiments. Comprovant que els esforços per tal que la princesa trobi l'alegria són nuls, Zerbinetta decideix parlar amb ella de dona a dona i ho fa amb l'ària “Grossmächtige Prinzessin”, li recorda d'omplir el buit d'un amor perdut amb un de nou. La Princesa ofesa marxarà i Zerbinetta es deixarà seduir pels seus companys.

Les tres nimfes anuncien l'arribada d'una nau, es tracta de Bacchus el jove déu que fuig victoriós de les xarxes dels encanteris de Circe. Ariadne només espera que sigui algun que la porti a la mort, i fins i tot creu veure a Teseu en primer moment. Bacchus però li anunciarà la seva condició divina. En veure la jove, Bacchus s'enamora perdudament i afirma que abans moriran els estels eterns que el seu amor per Ariadne. Renascuda en la nova condició d'estimada, Ariadne acompanya finalment Bacchus cap als regnes celestials, mentre Zerbinetta entra en escena i diu com a frase final: “Quan un nou déu arriba, ens quedem muts”.